

Izhaja trikrat na teden, in sicer v torek, četrtek in soboto ob 4. uri popoldne ter stane po pošti prejemnik ali v Gorici na dom pošiljana:

vse leto	15 K
3 mesece	10 "
1/2 leta	5 "

Posamične številke stanejo 10 vin.

„SOČA“ ima naslednje izredne priloge: Ob novem letu „Kašipot po Goriškem in Gradjskem“ in „Kašipot po Ljubljani in kranjskih mestih“, dalje dva krat v letu „Vozni red železnice, parnikov in poštne voze“.

Naročnino sprejema upravnništvo v Gosposki ulici, št. 7 I. nadst. v „Goriški Tiskarni“ A. Gabršček. Na naročila brez doposlane naročnine se ne odzivamo.

Oglasi in poslanice se računajo po Petiti-vrsnah čestitkano 1-krat 16 v, 2-krat 14 v, 3-krat 12 v vsaka vrsta. Večkrat po dogodbi. Večje črke po prostoru.

— Reklame in spisi v uredniškem delu 20 v vrsta. Za očitke in vabino oglasov odklanjamo vsako odgovornost.

SOČA

•Vse za narod, svobodo in napredek!• Dr. K. Lavrič.

Odgovorni urednik in izdajatelj Ivan Kavčič v Gorici.

— Telefon št. 83. —

•Gor. Tiskarna• A. Gabršček (odgov. J. Fabčič) tiska in zal.

Družba sv. Cirila in Metoda na Goriškem.

Družbin koledar za leto 1908. izkazuje na Goriškem 21 podružnic, izmed katerih je za leto 1906. le nekaj poslalo svoje prispevke vodstvu v Ljubljano. Naj naštejem tiste podružnice, katere diči na mestu, odločenem za prispevke, za nas goriške Slovence usodno znamenje... — K: Rover, Cerklje in okolica, Dornberg, Prvačina, Vogrsko in Gradišče (moška), Dornberg (ženska), Kanal, Komenski okraj, Naklo na Krasu, Ročinj in okolica (ženska), Sežana in okolica (moška), Tolmin (moška in ženska), 10 podružnic torej ni poslalo za leto 1906. niti vinarja. — Da pa ne naštejemo samo tistih, ki niso dale ničesar, pogledimo tudi, katere podružnice so poslale svoj prispevek in koliko: Ajdovščina in okolica (moška) 25 K; Ajdovščina in okolica (ženska) 82 K 20 vin.; Briska podružnica 23 K 60 vin.; Gorica (moška) 20 K; — tukaj naj omenimo dejstvo, ki pač ni častno za glavno mesto Goriške, katero bi moralo biti podružnicam na deželi v vzgled, da je bila moška podružnica že pred par leti izbrisana, in se je še le letos na novo ustanovila — Gorica (ženska) 385 K; Kobarič (moška) 1 K; Prvačina (ženska) 25 K; Sežana in okolica (ženska) 304 K; Šempas 33 K 20 vin.; Vrtojba in okolica 122 K 40 vin. Če te številke seštejemo, vidimo, da je prispevala cela Goriška l. 1906. 1140 K 40 vin.

Pogledimo pa v Trst in okolico. Moška in ženska podružnica v Trstu samem sta prispevale 5471 K 50 vin., celo Tržaška pa 6008 K 59 vin.

Ali niso te številke dovolj sramotne za Goriško? Kje neki oči vzrok tem slabim uspehom? Položimo roke na srce in priznajmo odkrito: v naši lastni malomarnosti. Pa pustimo rajše jadikovanje o žalostni preteklosti ter skrijmo, da bode prihodnost lepša! Le malo dobre volje ter dela pokazamo in pojde. Vzemimo si za vzgled laške sodeželane in tudi Nemer, koliko žrtvujejo ti za svoje želje družbe!

Naša družba lahko podpiramo, da tega niti ne občutimo, če za svoje vsakdanje potrebe kupujemo blago, ki je družbi v prid: žgance, kavino, primes, milo, voščilo, svinčnike, cig. papirčke itd. Družba je nadalje navedla računke listke in dolžnost vsakega narodnega gostilničarja je, da ima te listke in jih pridno razpečava. Tistih 2 vin., ki jih mora plačati gost poleg drugega računa, se pač ne bode nihče protivil plačati za dobrodelni namen, in sramota, če imamo take Slovence, ki privoščijo sebi tu in tam mnogo, družbi sv. Cirila in Metoda pa niti 2 vin. ne.

Dolžnost vsakega narodnjaka je tudi, da rabi pri dopisovanju narodni kolek. Žal, moramo priznati, da se tega niti naša inteligenca ne poslužuje, kakor bi morala. Čul sem že tu in tam izgovor, da v Gorici ni dobili kolekov. Če pa stopite v Gabrščekovo trgovino, boste videli, da ta izgovor ne drži. — Slovenci pišemo radi razglednice. Zakaj bi ne segali po družbinih in tako podpirali samega sebe mesto židovske tvrdke? Tukajšnje prodajalce pa moramo prisiliti, da bodo imeli vse to blago na prodaj. (V kratkem naštejemo tiste trgovine v mestu, ki prodajajo družbino blago, pa tudi tiste, ki ga ne prodajajo, da se bomo vedeli ravnanj).

Skušal sem v kratkem povedati, kako malo skrbimo za naše najidealnejše društvo, za družbo sv. Cirila in Metoda. Kdo naj

ozdravi to rano goriških Slovencev? Zato so pač v prvi vrsti poklicane naše podružnice. Oživite torej, rodoljubje, zaspale podružnice in ustanovljajte nove, da rešimo svojo čast in — sebe! (Kakor čujemo, pripravljate po-
užnici v Gorici veliko veselico; pokazimo takrat, da tudi Goričani kaj zmoremo! — Op. uredn.). — a —

DOPISI.

Iz goriške okolice.

Iz Bilj. — Vedno in vedno se pojavljajo v „Gorici“ in „Prim. Listu“ dopisi, v katerih slavi in povečuje neznani dopisnik na čuden način svojo faro. Kako to, da so doslej bilje naenkrat tako čast!

V gorskih zakotjih se gotovo zgražajo ljudje, ako čitajo te — žalostne bajke ošemljenega harlekina, ki jih je po svojem neukusnem receptu prinesel pobožnemu ljudstvu v opomin, nekaterim pa, ki imajo vsaj kaj razuma, v zabavo. Celo vrsto jih je privlekel pred občinstvo, same grde opravljene ugrarce in liberalce in podobne hudobne ljudi. Kdo mu pa zameri!

V najboljši zemlji poganja tudi ljulika, v Biljah pa nekdo sam skrbi, da so tla za tako ljuliko zelo pripravna. — Žalibog pa pri vseh svojih dopisih marsikaj pozabi, mogoče izpusti, nekaj predela po svojem ukusu, nekaj pa kar preobrne, na samega sebe pa seveda popolnoma pozabi. Res, občudovanja vredno.

Ta gospod, mogoče, tudi dva ali več, so posvetili svoje junaško pero tudi onemu pretepu med nekaterimi biljenskimi fanti in Orehovci. Pravzaprav spada stvar v zgodovino junaštva in petelinjega viteztva naših klerov, pa resnici na ljubo treba izvirnik onega gospoda nekoliko predelati, ne radi Orehovcev samih, ampak radi generalov in generalisimov, ker vendarle edino ti nosijo lavorike in prapore in — slavo častno!

Torej pero v dlan in Muze na pomoč, da poročam slavo slavnega štaba.

Dne 9. sušca po volitvi so se zbrali Orehovci pred krčmo Solerja v vasi. Mogoče so čakali plačila za pomoč, mogoče so se prevzeli sijajnega svojega pohoda — šli so namreč na volišče vsi v vrstah, spredaj in ob straneh štab, zadaj generalisimus, in so se ravnotako vrnili — ali pa so hoteli dati duška svojim prekipevajočim čuvstvom, o tem še sedaj nismo gotovi, res pa je, da so zapeli: „Kaj nam pa morejo“ in sicer v izbrani melodiji. Domače fante pa je to vpitje-petje jezilo, ker je bilo očividno, da jih izvajajo, zato je stopil mlad fant k njim in jim rekel, naj mirujejo, da ne nastane kaj iz tega, oni pa kar po njem. Dobil je, kakor pravi neka priča, preko sto „punjev“. Njemu na pomoč priteče še drug fant in za tem še kakih osem. Medtem so začeli rabiti kamenje, začel se je pravcati boj med 10 (desetimi) Biljenci in 80 (osemdesetimi) Orehovci. Orehovci so jo polagoma slavno pobrisali, nekateri preko Vipave, drugi po stezah in cestah in celo preko vrhov. Faktum je, da o Orehovcih kmalu ni bilo ne duha ne sluha, le pravijo, da so se ustavili sredi polja, kajti med potjo je imelo prestrašeno srčice, ki je padlo v hlače, čas, zlezti nazaj na svoje starodavno mesto, — tam so pograbili nekaj palic in klicali Biljence, naj le pridejo, da se jih nič ne boje; na vasi pa so se smijali boječim junakom. Torej so Orehovci začeli. Pa tudi če bi ne bili začeli oni, bi lahko skril

svojo slavo pred svetom. Seveda so bili Biljenski fantje kaznovani.

Dne zadnjega sušca so začeli nekateri fantje v pijanosti drug drugega vzdigovati in poskušati junaško moč in iz tega se je razvil celi špas, ki ga opisuje „Primorski List“ kot bogoskrunstvo. Jednega fanta so položili na „skalno“, štirje so ga vzdignili, izpod mize so izvlekli nekoga, ki naj bi bil duhovnik, ogrnili mu mizni prt in mu dali pod pazduho koledar (ne pa „Soče“, kakor piše „Prim. List“), nekdo drugi je služil za mežnarja in tako so začeli stopati skozi vas in so peli po svoje nagrobne pesmi (pa ne libera). Vaščani so se smijali, nihče se ni zgražal. Slučajno so dali ime fantu, ki so ga nesli, Berbuč in zato so pravili — Berbuča neso k pogrebu.

Dospeli so do krčme pri cerkvi, položili breme na kamenito mizo in so poklekli okoli, ker ni bilo mogoče z obrazom proti cerkvi, ker je to branil zid, pa s hrbotom proti cerkvi. Pri tem pa ni res, da so se norčevali iz vere in da so položili „mrtveca“ pred kipom na tla.

Iz tega so naredili strašilo za nezavedno ljudstvo, izvili so iz trte bogoskrunstvo in norčevanje iz cerkvenih obredov in podobno. Vse vkup pa so hoteli z nadčloveško prijaznostjo naprtiti gosp. poslancu Savniku na ramena. Pravijo, da sedaj celo tožijo one fante; našli so celo priče, ki trde, da niso bili oni ljudje pijani, akoravno je „duhovnik“ ležal prej pod mizo, „mrlič“ pa spal celo pot na nosilih. Menda bi ne bilo vse tako hudo, ako ni imelo nekega izraza demonstracije proti klerom in veselja nad zmago.

Osnovla se je v Biljah „Narodna delavska organizacija“. Proti nji so rovali na vso moč nekaterniki, na čelu jim kurat. Ko je bilo v zvezi ysem nasprotstvom sklenjeno, da se jo ustanovi, ni mogel Abram kaj, da ne bi izpred oltarja razlil nekoliko žolča nad nedrago mu organizacijo. In povedal je velike reči! Prvo je obžaloval, da ni mogel priti sam na shod, ker je bil pridržan (v resnici pa se je zbal in jo je potegnul v Bukovico in v Gorico, kjer je on, — propovednik najstrožje abstinence, plačal fantom liter za litrom); po tem gniljivem uvodu je povedal, da je prečital pravila organizacije, pa da nikjer ni bilo ni besedice o Bogu, — da torej ni zidana na skali vere, — da je brezverska, — da je mogoče dobra, pa da to dobro, ki ga prinaša, obilo prevlada to, da da hoče iztrgati ljudem vero iz srca! in pravil je o volku v ovčji obleki, o hudiču, o sovražnikih vere in delal reklamo za lastno drakstvo, (ki je začelo, kakor pravijo, hoditi rakuvo pot z vso podporo vred, ki jo je dobilo od „Hran. in Pos.“) in za svoje predavanje, ki ga je hotel imeti popoldne istega dne. Pri tem je zavil po stari krščanski navadi neke besede g. Jakliča, jih obrnil po svoje in povedal, da se je govorilo na shodu dne 20. mal. tr., naj bo Bog ali hudič, samo da dobim kosček kruha — iz tega stavka je izluščil samo zanj vidljivo bogoskrunstvo in ne vem kaj še, povedal še nekoliko velikih besed in končal kakor konča vsako prigodbo, — v znamenju križa.

Popoldne je bil ustanovni shod delav. organizacije, prišla sta gg. dr. Mandič in Jaklič, upali smo, da pride tudi g. Abram, pa ga ni bilo. Oba govornika sta zavrnila očitno laž Abrama in želela, da bi imela čast govoriti z njim iz oči v oči na shodu, upanje, ki se jima ni posrečilo, kajti sonce onega dneva, g. predavatelj o socialnem vprašanju, je zatonil in izgnil ko kafa, odšel je na

Uredništvo

se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v Gorici v I. nadst. Z urednikom je mogoče govoriti vsak dan od 8. do 12. popoldne ter od 2. do 5. popoldne; ob nedeljah in praznikih od 9. do 12. popoldne. Upravnništvo se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v I. nadst. na levo v tiskarni.

Naročnino in vse, se je plačati loco Gorica. Dopisi naj se pošiljajo le uredništvu.

Nerodnina, reklamacije in druga reči, katere ne spadajo v delokrog uredništva, naj se pošiljajo le upravništvu.

„PRIMOREC“ izhaja neodvisno od „Soče“ vsak petek in stane vse leto 3 K 20 h ali gld. 1-80.

„Soča“ in „Primorec“ se prodajata v Gorici v naših knjigarnah in teh-le tobakarnah: Schwarz v Šolski ul., Jellersitz v Nunki ul., Tor. Leban na tekašcu Jos. Verdi, Peter Krebelj v Kapucinski ulici, I. Bajt v pokopališčni ulici, I. Matiusi v ulici Formica, I. Hovaški v Korenski ulici št. 22; v Trstu v tobakarni Lavrončič na trgu della Caserma.

mreč v Orehovlje, odkoder se je vrnil še le pozno zvečer, ko je bilo vse varno, predavanje pa je bilo odnešeno na prihodnjo nedeljo.

Sploh se je začelo sedaj v Biljah popolnoma novo življenje. Abram toži, da ima težko stališče, toži, da ga ljudje malo slušajo, sovraži gospoda kaplana, ker ne trobi v isti rog kot on, njegova kuharica pravi, da je tukaj vse drugače ko v Novakih, da jih tukaj nihče ne upošteva, da jim ne daje nihče jezikov, piščancev in jajc, kot je bilo nekde, klerikalci tožijo o boljših časih in čakajo prihoda „Kralja Matjaža“.

Abram se je celo toliko spozabil, da je pozabil, kako se pridiga v cerkvi, da je napravil na veliki petek tako grozno klobaso, da je niso mogli niti najpobožnejši ljudje prebaviti in da so se vsi smijali. Vendar on ostane trden in neomajen ko skala — ki pada. — Za danes dovolj.

Biljenc.

Iz Šempasa. (Konec.) — Sveta jezica pa trese dopisnika, ker nismo pustili na volišče dveh „smrkavcev“, koja menda še deset let ne bosta volilca. Pa vseeno sta že promovirana za klerikalna „laufburša“, tudi agitirati sta hotela, pa se ni nič kaj dobro jima obneslo. Zopet brblja dopisnik, da je bil neki M. kaznovan z 2 dnevnim zaporom, pa povejte tudi, radi česa je bil kaznovan? Koliko je resnice na tem, da so nekega samostanskega brata, ko je beračil pihu, neke postavili pod kap, nam ni znano. Resnica pa je, da je ravno tistemu „miroljubnemu“ bratu pri belem dnevu na lepej cesti kar naedenkrat zmanjkalo tal pod nogami, da je revež vsa jaja pobil. Res voda je bilo malo premočna?

Zopet se zaletava dopisnik v pošteno družino Komel, češ, da je točila vino svojim pajdašem. Ni li morda tudi dopisnik večkrat pil vino v omenjeni hiši? Pa ravno zato, ker je pil, pa je menda ne bode več, odtod jezica. —

Slednjic pa seveda radi lepšega zaključka svojega lažnjivega dopisa nam zmerja z divjaki, brezverci, ko vidi v svoji sanjavi, da že svojce pokopavamo po svojih vrtilih, ter omenja ime tistega, ki je to izustil. Lažnik v pravem pomenu besede ste vi, gospodine dopisunče, ter za to laž zaslužite z leskovko.

Ijubemu dopisniku kličemo v spomin samo to-le: Vam je že znan šid volitev v Šempasu? Veste li, da smo mi vdobili pri prvi volitvi v obeh skupinah v celej fari 391, Vi pa le 60, pri oži volitvi mi 404, vi 95. Vprašamo Vas, ste li odpravili letos navadno Velikonočno spoved! Ste-li videli, kako so ljudje trumoma drli k spovedi, iz Ozeljana ter št. Mihela, ker so po našem mnenju sami brezverci? Čemu pa prišli? V krščanski cerkvi se ne spoveda neverca. Dalje vas vprašamo, so li ti ljudje vsi naredili božji rop, kaj?

Seveda ne vidite bruna v svojem očesu, nam pa hočete izkazati poudir. Pojdite k spovedi ter spovejte se, da ste vedé grešil proti osmi božji zapovedi.

Navsezadnje pa povemo g. dopisniku za njegov nam dari svet, da zakaj ne dopisujemo v „Naš glas“. Vaš dobri svet porabite lahko sam, naj vas nič ne briga, kam pišemo, še manj, kdo da piše. Glavno je to, da pišemo resnico ter isto hočemo neustrašeno zmiraj zagovarjati, niti korak ne odstopimo od svojih načel!

Vam pa priročamo, da še nadalje lažete ter blatite poštene ljudi, vsej nam se dozdeva, da Vam je i laž štetja za dobro delo.

Po klerikalnem programu, je menda, ako se kakšen pregreši proti osmi božji zapovedi, vse „ad majorem Dei gloriam“.

Sempasec.

Iz Koljčanske županije. — Pojenjujejo zadnji odmevi volilnega boja. Liki razburkani valovi so butali nasprotniki z vso silo ob napredne vrste, ki so bile združene v krepko falango in zato je bojna vrsta ostala nepremagljiva. Pokazala se je v svojem sijaju napredna misel.

Ljudstvo, ki je že stoletja ukovano v klerikalne sponse, se je oprostilo teh in dalo odduška svojemu prepričanju. Klerikalna gospoda misli še držati prosto ljudstvo v temi srednjega veka ali ker se ne da to tako z enostavnimi sredstvi doseči, zato se mora poseti po drugih pripomočkih: zloraba vere, posojilnice, kons. društva, kmetске zveze i. t. d.

Ali tudi naštetih pripomočki nimajo več nekdanje privlačnosti. Ljudstvo je ostalo zvesto svojim načelom. Napredni duh preveva vrste narodu. Dasi so duhovniki in njih priveski napeli proti zadnjemu vse sile, ostala je zmaga naša.

Mislili smo, da bodo vsled poraza sedaj bolj pohlevni, a glej vraga še hočejo imeti upanje na bodočo zmago, zato so začeli zopet z ustanovljanjem posojilnic in „izobraževalnih“ društev. Tudi našo županijo so počastili z ustanovitvijo posojilnice za Kozano-Vipolže.

V teh vaseh gospodarita najbolj bojevitih duhovnika v Brdih, ki sta je tudi ob zadnjih volitvah pred voliščem pošteno izkupila za svojo vsiljivost. Posojilnico so ustanovili menda, ker sta se jim zdela ta dva kraja premalo klerikalna, upamo pa vsekakor, da nam ostanejo naši pristaši verni in da se ne bodo dali zapečati po sredstvu klerikalnega denarja.

Tudi od naše strani se je storil korak naprej: ustanovila se je napredna posojilnica za Brda v Šmartnem. Tako je prav! Skozi cel mesec po volitvah smo imeli priliko čitati skoro v vsakej štev. „Gorice“ ali „Pr. 1.“ frivolne napade na našega posl. Obljubka. Ker možu, ki je vse skozi pošten in čistan, nimajo kaj očitati, poslužujejo se: natolcevanja, častikraje, denuncijantstva itd. Vse seveda pod zaščito vere! Naj le delajo tako, bomo videli, kam jih dovede to.

Ljudstvo je začelo spregledovati. Ravno sami s svojo nekretno taktiko si izpodkopljujejo tla, ki se jim vedno bolj vnikajo in ako pojde tako dalje, upamo v 6 letih na našo slavnjejšo zmago in na že večji njih poraz.

Iz Šempasa. — Opozorjen, da neki dopisnik iz Šempasa v „Primorskem Listu“ od 16. aprila t. l. sumnič in na nesramen način napada mojo osebo, češ, da sem jaz pisec dopisa v „Soči“ št. 40. od 2. aprila t. l., v katerem nekdo opisuje klerikalno agitacijo o priliki deželnozbornih volitev in ker so me nekateri takajšni klerikalci celo naravaost imenovali za avtorja omenjenega dopisa v „Soči“, izjavljam, da omenjenega dopisa nisem jaz pisal in da nisem z njim sploh v nobeni zvezi, ter prosim cenjeno uredništvo, da mi blagovoli to potrditi. (Potrjajemo. Ur.) Klerikalnim dopisnikom v Šempasu bodi pa enkrat za vselej povedano, da se ne spuščam z njimi v nobeno polemiko in da se mi sploh premalenkosti zdijo, da bi o njih v katerem koli listu kaj pisal. — Na „ljubeznivost“ v omenjenem dopisu „Primorskega Lista“ glede moje osebe ne odgovarjam in s tem pika. — Vinko Semeček.

Čad je pihl 8 let starega Antona Siliča iz Št. Ferjane v Brdih. Deček se nahaja sedaj pri usmiljenih bratih v Gorici.

Prememba posesti. — Opekarno na Veliki Otavi je kupil ed znane laške tvrdke Lenissa & Cosmi bogataš Jos. Vuga iz Čedad. Namernava napravi baje tovarno cementa nekje v Vipavski dolini, najbrže v Rihembergu. Od opekarne do Gorice bo telefonična zvoza.

Iz ajdovskega okraja.

Iz Črnc. — Kako vrše naši klerikalni stebri in prisrčni ljubljenci naših nunccev Kristusov nauk „ljubi svojega bližnjega kakor mega sebe“!

Znani Leban iz Črnc ima za svojo bišo „bajar“, v katerega so že nad sto let gonili vaščani živino napajati. Kar na enkrat pade pa velekrstjanu in ljubljencu naših popov v glavo hudobna misel, da v tej vodi ne sme nihče živine napajati. No, ljudje se za to prepoved pobožne „trombe“ niso zmenili in so hoteli kakor po „adi“, tudi v ponedeljek dne 27. aprila gnati živino k „bajarju“. No pobožni Leban, napolnjen od glave do pet

s krščansko ljubeznijo do bližnjega, je vzel svoje male otročice in jih polegel na pot pred živino. Le treznemu vedenju ljudi se je zahvaliti, da se ni zgodila nesreča.

Tu se vidi, kakšne vrste ljudi imajo naši popje za svoje delavce ob volitvah, „ko se gre za vero“.

Vprašamo naše nunce, kateri so se sprehajali ob volitvah s to „trombo“ po cestah, in se ob njegovej desnej strani bili po prsih, češ mi gremo za vero, kdor ni z nami, je proti Kristusu, vprašamo vas, popje, ali je za vero to, da se pajdašite s tem človekom po cestah, kateri iz gole hudobije in zavisti ne pusti, da bi sosedje žejno živino napojili, in pred živino na pot nedolžne otročice polaga. In tega človeka, kateri se pajdaši po shidih, rešujoč sv. vero, nam kažete Vi za zgled, kot dobrega krščanskega moža? Zakaj? Zato, ker trobi v politiki v Vaš rog. Naj bode omenjeno tudi, da tega moža volijo na klerikalnih shodih v Črnicah vselej za predsednika. Lep predsednik, no pa ko se gre za vero (ali kakor bi rekla ta mlada Tončkova „za katoliko“) je tudi tak predsednik dober. Tonče Klepčev in takšne vrste glave mu bodo še povrhu živio klicali.

Ne smemo tudi pozabiti povedati, da ta tromba, ko rešuje vero po shodih ob volitvah, prinese tudi večkrat krvavo glavo domov. No to nič ne de, saj je krvava za sv. vero!

Iz tolminskega okraja.

Iz Baške doline. — Na belo nedeljo je bil javen jako živahen ples na Illovi. Kakor navadno se naši klerikalčki ne prikažejo do pozne noči, seveda dokler se ga drugod nekoliko nasrka. — Tudi takrat so se skrivaj priklatali okoli vogala in naročili pijače. Zapazivši pa, da je ples brezplačen, alo hajdi! da se je še bolj truplo vrtelo, kakor poprej možgani od pijače. — Bili bi tudi do torka plesali, pa oh strah: Bog vari, če fajmošter to zve.

Iz sežanskega okraja.

„Učiteljsko društvo za sežanski šol. okraj“ bo zborovalo v četrtek, dne 7. t. m. v Štanjelu ob 10^{1/2} uri predp. — Vspored: 1. Predsednikov nagovor. 2. Tajnikovo in blagajnikovo letno poročilo. 3. Referat. 4. Volitev odbora. 5. Zborovanje „Zaveze“ v Gorici. 6. Predlogi in nasveti. — Na obilno vdeležbo vabi uljudno odbor.

Iz komenskega okraja.

Komen, 3. maja 1908. — Poraz duhovske nadvlade je smrtonosen vdarec in menda ne bode leka, celó podel članek v zadnjem „Primorskem Listu“ ne, s kojim obrača ost na me. Na ta dopis odgovarjam po vrsti. Že v začetku zavračam predbacivanje o zaslugah, kojih nisem nikdar vesil na veliki zvon. Ljudstvo me pozna in naj sodi!

Ker je vlada delila v naši deželi dražje nego v drugih, sem res deloval v to, da bodi enaka mera; ne štejem si tega v zaslugu, ampak v dolžnost.

Priznavam, da so se veljaki ogrevali za mojo izvolitev, a ne samo oni, ampak tudi drugi rojaki, kakor kaže vspeh.

Infamnost je, očitati mi, da nisem vršil dolžnosti ob razdeljevanju vladinih trt, ko me vladni organi niso še nikdar v to pooblastili oziroma naročili, zato tudi ne vem, ne kdo niti koliko trt kdo prosi. Tudi če bi mi c. kr. namestništvo to nalogo dalo, bi jo moral odkloniti, ker bi mi bilo nemogoče za cel okraj dobiti natančnih informacij od vseh prosilcev. Pred mesecem dnij me je prašal g. c. kr. vinogradniški nadzornik, je li se nahajajo kmetje v mojem delokrogu (sežansko okr. glav.), ki bi ne imeli trt za sajenje v morebitno pripravljeno zemljo. Deloma po ustnjenih, deloma po pismenih poročilih sem doznal in poročal, da ni v celem okraju niti enega takega.

Da bi jaz nadzoroval delitev vladinih trt, je smešna zahteva „Prim. Lista“, ker to se ne nahaja v mojem službenem predpisu, in mi tega dela nihče ne more nalagati, in tudi „Primorski List“ ne. Moja naloga kot pot. učitelj je, učiti ljudstvo praktično in teoretično v vinogradništvu in dajati statistična poročila o tem predmetu. Tu imam obširno polje in dovolj dela za eno človeško moč. Komu in kako se trte dele, ni moja briga, ampak za to odgovorna je vlada in v zadnjem času skrb — „Prim. Lista“!

Hudobna drznost in zloben namen je, vtikati mojo osebo v stvar, ki mi ne priliče, in skrajno neumno je to podtikati „Nar. nap. stranki“. Dejstvo pa je, kar sem slučajno pred 2 letoma in letos izvedel, da so se okoriščali z vladnimi trtami ravno klerikalni možje, med njimi Pavlica in mnogo drugih. Ako želite, gospoda pri „Prim. Listu“, sem na uslugo z imeni.

Pomerili ste, ali krivo zadeli!

Josip Štrekelj.

Družba sv. Cirila in Metoda.

Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani razpisuje s tem službo učitelja, oziroma nadučitelja na enorazredni ljudski šoli na Muti, ki jo namerava razširiti v mešano dvorazrednico. S to službo so združeni prijemki, katere imajo na Štajerskem učitelji voditelji na dvorazrednih ljudskih šolah I. razreda. Poleg tega prosto stanovanje, eventualno stanarina v znesku 300 K. Prednost imajo tisti prosilci, ki so večji delovanja na šolskem vrtu. Službo je nastopiti po potitni cah. Tozadevne prošnje, opremljene s potrebnimi dokazili, naj se pošljejo do 31. maja t. l. na družbeno pisarno v Ljubljani.

Domače vesti.

Pevsko in glasbeno društvo v Gorici je z XII. rednim koncertom imelo lep uspeh. Moški zbor a capella „Na ozlju gradu“ od Franca S. Vilharja se je pel dobro, dasi je nehvaležen. Skladba je, kakor vse hrvatske, v starem italijanskem melodijoznem stilu. Motivi v njih se pogosto ponavljajo, tako da daljše pesmi dobivajo preveč enoličnosti. Sopran-solo, ki ga je pela gdčna. Klementina Hrovatinova prav dobro, je nekako neorganičen in se dobro z moškim zborom skoro ne more ujemati. Zbor je pesem dobro izvajal, no, čudili smo se, da Pevsko in glasbeno društvo ni moglo postaviti na oder več nego 16 pevcev. Nočemo preiskavati, kje tiči temu vzrok, vsekako je neprijeten pojav, da naše prvo društvo ne more postaviti na tak koncert več moči. — Srbske narodne pesmi z Ohrida so se pele izborna a capella. Ženski zbor ima v sopranu in altu same sveže in dobre glasove, najtežji stavki so se lepo izvajali. Nekoliko moti akustika, ker strop galerije odbija krajne glasove, in bode moral pevovodja pač skrbeti, da se zbor strne proti sredi dvorane. Izvajanje je tudi pri občinstvu našlo zaslužen po-hvalo. Tretja pesem „Bolest — kovač“ enega najboljših naših skladateljev, Antona Lejovica, ni dobila onega priznavanja, kakor ga peze ni po svoji težkoči in po svoji krasoti zaslužili. Je pač vseskozi moderna izrazita skladba. Očitno občinstvo si ob sklepu pesmi ni vedelo tolmačiti umetnih disonanc iz zato tudi ni bilo gotovo, ali sme dati kako sodbo o pesmi ali ne. Bila je dejanski za naše občinstvo docela nova glasbena priklazen in se od občinstva tudi ne more zahtevati, da tako skladbo takoj razume. Vsekako pa ostane „Bolest — kovač“ ena najlepših slovenskih vokalnih pesmi. Da se pa izvajati le po jako dobrih zborih in je le za glasbeno izobraženo občinstvo.

Drugi del koncerta je bil „Te Deum“, skladba češkega skladatelja Antona Dvořaka z orkestrom. Prva dva odstavka: mešani zbor in sopran-solo sta se krasno izvajala in sta prav odmevala v srcih poslušalcev. Drugi del od basovega solo do sklepne točke pa se ni posrečil. Kriv je bil orkester, ki ni držal ritma, ni imel uglasenih instrumentov in ni sviral z ono pozornostjo, kakor to zahteva tako težka skladba. Tudi so se morali posamezni manjkajoči instrumenti nadomestiti. No, zbor je bil gotov svoje vloge, in le temu je pripisovati, da se izvajanje po krivdi orkestra ni ponesrečilo. Zato pa je obžalovati, da krasna skladba ni dosegla tistega uspeha, kakor bi ga morala po svoji krasoti. Sopran-solo, ki bi ga bila morala peti gca. Danica Šantlova, je prevzela v zadnjem trenutku (šele petek) gca. Klementina Hrovatinova, ki je svojo nalogo prav častno izvršila. Bas-solo je prevzel g. Slavko Grm. Poznalo se mu je, da ni bil disponiran, vendar se lahko sodi, da ima lep baritonški glas v višini, a ker sta za obe skladbi „Na Ozlju gradu“ in „Te Deum“ pisani solovski partiji za bas-solo, se razume, da njegov glas v nižini ni prišel do veljave. Gotovo pa se da izpopolniti s skrbno in vstrajno šolo. —

Občinstvo se je sestavljalo iz boljših krogov: v prvih vrstah skoro izključno pri-

padniki nemške in italijanske narodnosti, posebno iz aristokratskih družin. Zastopani so bili tudi boljši krogi slovenskega občinstva, manjkali pa so srednji, ki so prejšnja leta društvo krepko podpirali. Kje tiči vzrok, se odteguje naši sodbi, vsekako pa je žalosten pojav, ako izgublajo naši najboljši narodni sloji zanimanje za lepo petje in glasbo. Da tudi pri nas ne pridemo do Krpanove kobile?

Smrtna kosa. — V Solkanu je umrl nagle smrti v nedeljo popoldne g. Jos. pl. Batistič, tamkajšnji trgovec, star 29 let. Pri-peljal se je bil s potovanja v Solkan, na kar je tožil, da mu je slabo; čez kratek čas je bil mrtev.

V Kajiri je umrl g. Jos. Furlani, sin g. Furlanija, višjega poštnega kontrolorja v pokoju v Gorici.

Preostalim naše sožalje!

Pevsko in glasbeno društvo v Gorici priredi due 16. majnika t. l. svoj prvi mladinski koncert. Dosedaj je Pevsko in glasbeno društvo vršilo svojo nalogo z vzdrževanjem pevske in glasbene šole za naraščaj. Priredilo je XII. lepo uspešnih koncertov, ki so v ponos slovenskemu delu na Goriškem. Pričetkom šolskega leta 1907.—1908. pa je pristopilo k ustanovitvi mladinskega zbora. Členi mladinskega zbora so gojenci srečnijh šol: realke, gimnazije in učiteljske. Mladinski zbor ima redne tedenske vaje, ki jih vodi g. pevovodja Josip Michl, ter ima namen, mladino srednjih šol izobraziti v zborovem petju. Doseglo se je po težkem boju, da se je mladinski zbor končno ustanovil. V izobraženem naraščaju je itak vsa bodočnost zborovega petja. Mladinski zbor nastopi vsako leto z večjim koncertom spomladi, da pokaže uspehe celoletnega dela. V soboto 16. majnika stopijo naše mlade moči v prvič med občinstvo, da pokažejo plodove resnega dela. Slovensko občinstvo gotovo pokaže ob tem prvem nastopu ono zanimanje, ki ga zasluži Pevsko in glasbeno društvo sploh in mladinski zbor še posebej. Le v vzgoji leži naš napredek in vsa naša bodočnost!

Nadvojvoda Franc Salvator, ki je dospel v soboto popoldne v Gorico, je oapotoval drugi dan z brzovlakom na Dunaj.

Reklama za Vahrmundovo brošuro. — Dunajski papožev nuncij e oskrbel s svojo nerodnostjo Vahrmundu svetovno reklamo, brez katere bi se bilo prodalo prvih tisoč iztisov prve izdaje — in vsega bi bilo konec. Tako pa je v kratkem času 32 izdaj. — in zdaj se prodaja celo brošuro z zaplenjenimi otlomki vred.

Naravno je, da tako blago rada prodaja vsaka knjigarna, ki ni v klerikalnih rokah. Tako tudi knjigarna A. Gabršček v Gorici, ki je v kratkem prodala do 100 iztisov. V „Soči“ nismo niti povedali, da je brošura tu na prodaj. Ali naše občinstvo je opozorila „Gorica“ v soboto. Tekoj v soboto večer in v nedeljo je bilo prodanih 27 iztisov prav vsled te reklame. Oglašajo se celó z dežele. — Prav! Pa bodi tako! — Brošura stane K 1'20, po pošti K 1'30.

Dopolnilne občinske volitve v Gorici se bodo vršile 16., 19. in 22. t. m. Letos izstopita tudi župan dr. Marani in prošt Faidutti. Letos bo torej zopet volitev župana. Proti proštu Faiduttiju naprejo laški liberalci vse sile, da bi ne bil več izvoljen. — O kandidatih, ali ostanejo stari ali pride kaj novih poleg, se ne ve še nič. Proglašeni bodo najbrže po stari navadi zadnji dan pred volitvami.

Vojaški nabor. — Včeraj je pričel nabor, in sicer za Gorico. Iz leta 1887. se je predstavilo 110 mladeničev. Potrdili so jih 39 v vojaške. Iz leta 1886. se jih je predstavilo 61. Potrdili so jih 8. Zunanjih je bil potrjen 1.

Kake naj proslavi Gorica cesarjevo šestdesetletnico, o tem je bil razgovor v nedeljo dop. v mestni dvorani, kamor je povabil župan Marani nekaj gospode. Navzoči so bili med drugimi dvorni svetnik grof Attems, baron Teuffenbach, deželni glavar Pajer, baron Winkler, drž. pravdnik Jeglič itd. — Namen županov je bil ta: postaviti otroško zavetišče v Gorici. Izrečeni so bili razni pomisleki, slednjič se je izvolil odsek 12 članov, ki naj se bavi z vprašanjem, kaj se napravi, ter potem poroča.

Španski sleparji pošiljajo znana varljiva pisma tudi v goriško okolico. Okrajno glavarstvo je poslalo na vsa županstva okoličnica, v kateri pozivlja županstva, naj svariijo ljudi, da ne pojdejo na lim španskim sleparjem.

Hotel „Zlati Jelen“ dobi ta teden svojo telefonsko postajo, ki bo gostom brezplačno na razpologo. — K točarni (ne tovarni, kakor je zadnjič zagrešil tiskarski skrat) spadate dve sobi in prvo dvorišče. Cene tukaj so za jedila in pijače običajne goriške krčmarske cene.

Monakovski „Nachtlicht“ bo gostoval drevi in jutri večer pri Zlatem Jelenu. Ako bo ugodno vreme, bo na vrtu, drugače v salonu. Vsakokrat docela drugačen program. Vstopnina 1 K. „Triester Tagblatt“ od 25. aprila je pisal: „Glänzende Leistungen, ein ausverkaufter Saal, nicht endender Beifall, das ist der tägliche Erfolg des Humoristen-Esembles „Nachtlicht“.

Dostavek. — Družba je že došla; iz vsega nastopa je takoj razvidno, da je laskava kritika v drugih mestih povsem zaslužena. — Skoro vsi člani govorijo po več slovanskih jezikov. Gosp. Wollner je dokončal celó hrvaško ljudsko šolo v Sisku ter šele potem odšel na Nemško. Gosp. Paul je bil tri leta angažiran v Pragi. — Jedna gospodična je bila tri leta v Belgradu; v Gorici bo pela tudi lepe jugoslovanske pesmi. To bo prvič v Gorici.

Deželno učiteljsko društvo za Goriško-Gradišansko vabi na redno letno zborovanje, ki bo dne 14. maja 1908. ob 11. uri predpoldne pri „Zlatem Jelenu“ v Gorici. Dnevni red: 1. Predsednikovo poročilo. 2. Blagajnikovo poročilo: račun za leto 1907. — proračun za leto 1908. 3. Volitev pregledovalcev računov v smislu § 10. društ. pravil. 4. Morebitni predlogi, ki naj se naslovijo pisмено na predsednika dva dni pred zborovanjem. Ajdovščina, dne 16. maja 1908. Predsednik: Fr. Bajt. Tajnik: Al. Urbančič.

Cesta s Korna na Gorišček. — Mestni svet goriški kupi bišo št. 4. na Korni ter Batističovo zemljišče (za 140.000 K), da napravi dovozno cesto z Goriškega na Korna. Za zgradbo ceste prispevata vlada in dežela s svoto 180.000 K.

Izpred sodnje. — Radi tatvine je bil obsojen 24 letni Stefan Valantič od Voglarjev na 4 meseca s postom vsak mesec; Valantič je bil radi tatvine že kaznovan.

Redarju se je zoperstavljal 28 letni Iv. Krajnik iz St. Petra, ko ga je hotel aretirati. Potem pa je razbijal in razsajal. Za to je dobil 7 tednov težke ječe s postom in trdim ležiščem, sako tri tedne.

Od doma je odšel iz Rihemberga pred 3 tedni 15 leten deček, majhne postave. Ker je bilo vsako iskanje dosedaj brezuspešno, se naproša sl. občinstvo, ako bi kdo kaj vedel ali pa ga videl, naj blagovoli sporočiti to Kerkoču Francu v Rihembergu.

Pobegnil je bil od topničarskega polka v Gorici Iv. Famea iz Moše. Šel je bil čez mejo v Italijo; v Vidnu so ga prijeli.

Ustrelil se je v Visku v Furlaniji v svoji vili 24-letni P. Celledani, laški podanik, baje zato, ker ga je zapustil njegov sluga!

Javni ples priredijo fantje v Selu dne 10. maja. —

Zveza narodnih društev.

Gg. pevce „Slov. bralnega in podpornega društva v Gorici“ se opozarja, da se bo vršila zopet pevska vaja v sredo 6. t. m. ob 8. uri zvečer. Z ozirom na to, da je veliko zanimanje že sedaj za veselico, ki jo priredi zgoraj omenjeno društvo na dan sv. Petra in Pavla, so gg. pevci naprošeni, da se udeležijo pevske vaj polnoštevilo.

Iz Reč. Ob 4. pop. v ned. je bila veselica v dvorani g. A. Žnidarčiča, ki je bila nabito polna; gotovo 400 oseb, med temi precej iz Gorice in iz sosednjih krajev. — Igrali so znani Anzengruberjev ljudski igrokaz „Krivoprisoženik“ v 3 dejanjih in več spreminih. Da so se upali nastopiti s takim dramatičnim delom tam v Rečah, temu smo se meščani jako — čudili, ali bili smo toliko bolj iznenadeni, ko smo bili priče, kako dobro so rešili svojo nalogo. Matija Somrak (g. Štoka iz Trsta) je na sploh jako ugajal, izboren pa je bil v sceni, ko posluša pravljico o krivoprisoženiku in se potem bori s hudičem ter umre. Veronika (g.čna Mira Bajčeva) je bila ves čas naravnost dražestna, očarujoča prikazen na odru. Njen nastop je vedno siguren, vse njene kretnje graciozne in naravne, govor prijetno-zvočen. Tudi pela je izborno. Ako bi se bila posvetila gledališkemu poklicu, bi gotovo dosegla slavnilh

vspehov. — Tudi druge igralkine in igralci so vsak po svoje pripomogli k dobremu vspehu te igre. Vsa čast jim! Posebna hvala pa gre g. Štoki iz Trsta. Občudujemo njegovo požrtvovalno delavnost, da je napravil tako igro na renski oder. Čast mu. — Posebna hvala pa bodi tudi kapelniku g. Vogriču, ki je nalašč za to priliko zložil pesmi v igri, učil in vodil. — Dosegel je popoln uspeh in priznanje vsega občinstva. Hvala vsem!

Kolesarsko društvo „Gorica“ v Gorici in tržaško kolesarsko društvo „Balkan“ iz Trsta priredita dne 8. junija t. l. na binkoštni ponedeljek dirko združeno z ljudstvo veselico na goriškem dirkališču (Velodromo).

Veselica v Sovodnjah v nedeljo popoldne je vspela prav ugodno za društvo. Ves vsopred je bil jako mikaven, zlasti „Bafallo Bil“. Navzočega je bilo mnogo občinstva. Vsa čast prirediteljem!

Narodna Čitavnica na Kneži vabi k veselici s plesom dne 10. maja 1908. v gostilni g. Ivana Kenda. Vspored: 1. Nagovor. 2. J. Laharnar: „Moje ptice“, mešan zbor. 3. Deklamacija. 4. J. Laharnar: „Svarilo“, mešan zbor. 5. „Ne kliči vraga“, igra. 6. „Oj tam za goro“, mešan zbor, narodna. 7. „Živa podoba“. 8. H. Volarič: „Lahko noč“, mešan zbor. — Po veselici ples in šaljiva pošta. Začetek točno ob 8. uri zvečer. Vstopnina k veselici za osebo 60 vin., sedež 1 K 40 vin., k plesu za moško osebo 1 K 60 vin. — K mnogobrojni udeležbi uljudno vabi

Cit. odbor.

Pevsko izobraževalno društvo „Prešeren“ v St. Petru vabi k veselici, katero priredi dne 10. maja t. l. ob 3. uri in pol popoldne na dvorišču g. Josipa Černica. Vspored: 1. Nedved: „Nazaj v planinski raj“. 2. Lindov: „Vozle rečki, vozle mostu“. 3. Sattner: „Samo“. 4. Zaloigra „Sin“. Pri igri sodelujejo samo domači diletantje. — Vstopnina: 40 vin., sedeži I. vrste 1 K, II. in III. vrste 60 vin., ostali sedeži 30 vin. Opomba: Sedeži bodo znanamovani, vsak naj pazi na številko. — K obilni udeležbi uljudno vabi

odbor.

Trgovsko - obrtno in gospodarske vesti.

V Renčah so imeli v nedeljo slavnost zaključka letošnjega tečaja na zidarski šoli. — V učnih prostorih je bila zajedno razstava letošnjih izdelkov te šole. Risarije so se posebno odlikovale. — Ob 3. pop. je otvoril zaključno slavnost g. naduč. Vižintin, pozdravil nazgoče in poročal o preteklem učnem tečaju. G. Grof Attems je izrekel v imeu vlade zadovoljnost o napredku te šole ter zagotovil nadaljno naklonjenost. Okr. šol. nadzornik g. Finžger se je spomnil 60-letnice cesarja F. J., na kar je sledil običajni 3-kratni živio in cesarska pesem. Ob zaključku so bili obdarovani odlikovani učenci.

Vpeljava goverlinih razmaril Kormin, Tržič na Primorskem, Gorica-Celje. — C. kr. trgovinsko ministerstvo je dopustilo s odlokom št. 7378/P od 16. dne aprila t. l. vpeljavo telefoničnih pogovorov Kormin, Tržič na Primorskem, Gorica-Celje. Govorilna pristojbina v vsaki teh relacij znaša za navadni triminutni pogovor 2 kroni.

Pedice (črvi) so se pojavile v izredno veliki množini na sadnem drevju v Irdih. Izvzemši smokve so n padle pedice vse drugo sadje. Posebno je prizadeta Kozana. Mazali so sicer s „petrino“, pa ni pomagalo nič. — Trta pa kaže dobro.

Kranjski mesarji so imeli zadnji četrtek v Ljubljani poseben sestanek, katerega se je udeležilo do 200 mesarjev iz cele dežele. Ustanovila se bo deželna zadruga mesarjev, ki bo zlasti posredovala pri prodaji loja in kož, katere so zelo padle v ceni.

Sladkor se podraži, in sicer za 50 v pri 100 kg. Sladkorni tvorničarji hočejo na tak način izkoristiti odjemalce kar se da pred uvedbo znižanja sladkornega davka.

Politični pregled.

Naslednik po umrlem nemškem ministru-rojaku Peschka bo najbrže poslanec Prade.

Vojna med Angleško in Afganistanom. — Poročila iz Simle poročajo, da je okoli 20.000 Afganistancov prekorajlo mejo, napadli so Landi Kotal in tako je pričela vojna.

Razne vesti.

Kako je proslavila „Narodna delavska organizacija“ v Trstu svoj prvi majnik. — Popoldne je bil slovesen shod v „Narodnem domu“. Ko se je bližala 10. ura, je bila dvorana že nabito polna, a še so vedne prihajale nove gručice, tako da so ljudje stali po stopnicah in atriju. Pa tudi pred Narodnim domom so stale gručice, ki so čakale začetka shoda. Točno ob 10. uri se je pojavil na odru predsednik N. D. O. g. dr. Josip Mandić vsprejet s frenetičnimi živio-klici in ploskanjem. Dr. Mandić je govoril v navdušenih besedah o pomenu delavskega praznika: Velika je moč ideje, ki Vas je privedla semkaj; ostavili ste delo da v iskrenem navdušenju proslavite 1. maj, mesec veselja in radosti. Potem je v kratkih potezah orisal zgodovino in razvoj delavstva od starih časov do dandanes; naglašal je, da je francoska revolucija izdala parolo: enakopravnost, bratstvo, svoboda! a delavstvo je bilo od tega izključeno: Še le v XIX. stoleju se je dvignilo tudi ono in zahtevalo svoje pravice. Danes hoče delavstvo pokazati, da je delavec ena skupina po vsem svetu. To je 1. majnik N. D. O. Tudi mi hočemo pokazati, da hočemo biti delavci, a da hočemo biti tudi narodni delavci. (Viharen aplavz). Pokazati hočemo, da se človek lahko bori za gnetni položaj, ne da bi se moral odpovedati svoji narodnosti. Danes hočemo pokazati socialni demokraciji, da smo vedno na njihovi strani, ko gre za prave koristi delavstva, a proti bomo, ko se pojde za zatiranje našega delavstva. Govornik je na to omenjal, da je praznovanje 1. maja kakor delavskega praznika navstalo na pariškem mednarodnem kongresu leta 1889. Na tem kongresu je šlo za uvedbo 8 urnega dela in za splošno in enako volilno pravico. Mi v Avstriji imamo že s plošno volilno pravico, a priboriti bo treba še zavarovanje za slučaj starosti in onemoglosti. Kar imajo že drugi stanovi, naj imajo tudi delavci. Govornik je obvestil da se obrne „N. D. O.“ do vseh slovanskih klubov s prošnjo, da parlament čim prej izvede to socialno reformo. Ta objava je izvala buren aplavz. Delavci morajo gledati, da si zboljšajo svoj položaj, da morejo tudi oni uveljavljati svoje kulturne zahteve in gnotne potrebe. (Dolgo trajajoč aplavz in živio-klici). Danes praznujemo 1. maj kakor gospodarji v svoji hiši, nekakor tuji. (Viharno odobravanje). — Še nekaj imamo pokazati. Do sedaj se je slovanskega delavca preziralo. A danes hočemo pokazati političnemu nasprotniku, da smo tukaj in da ne odnehamo, da nas bo še večje število (Aplavz). Danes nastopamo v javnosti prvi-krat kakor narodna delavska organizacija. Delajmo marljivo, da bomo mogli drugo leto reči: Obogatili smo za par tisoč novih tovarišev. Vse delu in našemu narodu. (Viharen aplavz).

Po shodu je delavstvo razgrnilo po trgu pred Narodnim domu, da se razvrsti v slavnosti sprevod. Delavci so hoteli korakati z narodno zastavo na čelu, a poslušajoč redarstveni uradnik ni hotel tega dovoliti, sklicevaje se na dobijene ukaze. Množica je hrupno remonstrirala. Posredovanju odbornikov N. D. O. se je slednič posrečilo pomiriti razdražene delavce, da so odnehali od svoje namere. Sprevod se je začel pomikati v vrstah po šest in šest. Vsako toliko je imel kak delavec malo trobojnico v roki v znak, da je to slovanska organizacija. V sprevodu je korakalo najmanj 2500 postavnih mož resnih obrazov in odličnim korakom. Kako imponanten že po številu je bil ta sprevod nam je kazalo dejstvo, da se je raztegal od ulice sv. Antona po vsem korzu do borznega trga.

Ta manifestacija je imponirala meščanstvu. —

Prišedši zopet pred Narodni dom razvrstili so se z licem proti pročelju. Ko se je predsednik N. D. O. pojavil na balkonu, da spregovori do množice nekoliko besed, so zaorili po trgu navdušeni živio-klici. Dr. Mandić je iskrenim besedam zahvalil delavce na toli dostojanstvenem vedenju. Viharno pa so mu odobraval, ko je naznanil, da je posebna de-

putacija N. D. O. še protestirala na redarstvenem ravnateljstvu proti postopanju njega organov, proti taki očitni dvojni meri. Še enkrat so zaorili navdušeni živio-klici in množica se je — razšla mirno in v najlepšem redu. —

Popoldne je bilo pravo romanje tržaskih Slovencev vseh slojev k Sv. Ivanu. Cilj jim je bil veliki vrt Narodnega doma, okrašen z narodnimi trobojnicami. Tam se je vršila lepa veselica.

Jubilejno delo za otroke. — Organizuje se v kratkem na Dunaju velika komisija, ki bo pomagala vladi izvesti jubilejno delo v korist sirotelih in zanemarenih otrok. Organizacija se izvede posebej za vsako deželo.

Velika nesreča se je zgodila minuli teden v Pollakovi tovarni za usnje v Kranju. Neki 19 letni delavec je prišel preblizu transmi-sijskega jermena, kateri ga je zgrabil in ga je na kosce raztrgalo. Ko so stroj ustavili, so ležali posamezni udje razmesarjeni okrog, glava pa je visela na nekem jermenu pod sropom.

Znorel je veliki vojvoda luksemburški. Mladoteški državni in deželni poslanec dr. Herold je umrl v Pragi 4. t. m.

Garibaldijev general Türr je umrl v Budimpešti. Umrl je skoro revan, ker je razdal svoje veliko premoženje skoro vse med reveže. —

Poreška klet, Filljalka na Opčinah 176

Podpisani prodaja naravna vina lastnega pridelka iz lastnih vinogradov, nahajajočih se v okolici Poreča.

CENE:

Teran	v sodih najmanj 56 litrov	po 16 kr. liter
Vino belo	v sodih najmanj 56 litr.	„ 20 „ „
Domači tropinovec		„ 60 „ „

Za trgovce cene po dogovoru.

Razpošilja se po povzetju. — Vračunjene sodove se jemlje nazaj, ako so nepokvarjeni in prosti prevoza.

Ivan Stanich
veleposestnik v Istri.

Maršner
zaznamovani

šumeči limonadni bonboni
malinov-, jagodov-, češnjev- in prvenecv okus
so najboljši.

Prva češka delniška družba za orijent. sladkorno blago prej A. Maršner
Kraljevi Vinogradi.

Dobi se v Gorici pri A. P. Glessig, A. Seppenhofer in G. Furlani.

Globin
je
najboljše in
najfinejše
čistilo za čevlje

Pozor! Ne dajte se prevariti od
nčevrednih posnemanj.

Zahtevajte odločno GLOBIN
Fritz Schulz jun. A. G.

Tužnim in potrtnim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je naš preljubi sin

Josip Furlani

v Rajri po kratki in mučni bolezni, dne 3. t. m. v Gospodu zaspal.

V Prvačini, dne 4. maja 1908.

Žalujoča rodbina

France Furlani, c. kr. višji poštni kontrolor v p. in župan v Prvačini.

Prosi se za opustitev sožalnih posetov.

Prošiva zahtevati listek!

Največja zaloga vseh stavbnih potrebščin, kakor: cement, stavbne mostolje, vsakovrstne okene, železje, strojna okna, cevi za stružila itd. Ima v zalogi orodje za vsa rokodelstva iz najbolj slovečih tovarn. Opozarja na svojo bogato izber kuhinjskega in hišnega orodja, pačij, štedilnikov po brezprimerno nizkih cenah.

Največja trgovina z železjem
Konjedic & Zajec v Gorici
pred nadškojstvom št. 11.

Edina zaloga stavbni potrebščin v Gorici.
Poslanka žica za vinograde po nizkih cenah!
Pozor!
Eno krono nagrade
Izplačava vsakemu, kdor dokáže s potrdili najnove ameriške blaginje, da je kupil pri njej za 100 K blaga.

Prošiva zahtevati listek!

Denar prihrani, kdor kupi izdeljeno pohištvo pri

Ant. Breščak-u
v Gorici,
v Gosposki ulici št. 14
(v lastni hiši)

kateri ima v zalogi najbogatejšo izbero pohištva vseh slogov za vsak stan, priprostega in naj-finejšega izdelka.

Daje tudi na obroke.
Lastna delavnica za tapetirano pohištvo.
Cene brez konkurence.

Različno pohištvo iz železa, podobe na šipe in platno, ogledala, žima in platno.

Potnikom v Ameriko
priporoča

generalna agentura „Amerikanske in White Star Linije“
najhitrejšo vožnjo preko Basla-Parisa-Cherbourg-New-York.
2 odhoda na teden. Prosta hrana že v Baslu.
Z velikanskimi parniki teh linij traja prevoz od Cherbourg-New-York v resnici le 5 in pol do 6 dni.

Vsa potrebna in natančna pojasnila daje radevolje in zastoj:
„Generalna Agentura“ Im Obersteg & Co Basle Aeschen-graben 28 (Švica)

Cenj. dame in gospodje -- pozor!

Imate li šivalni stroj? Ako ga nimate, omislite si najnovejšo marko „Original-Viktoria“ in najboljše izdelke.

Po dolgoletnih skušnjah sva se prepričala da ostane „Original“ le najboljši.

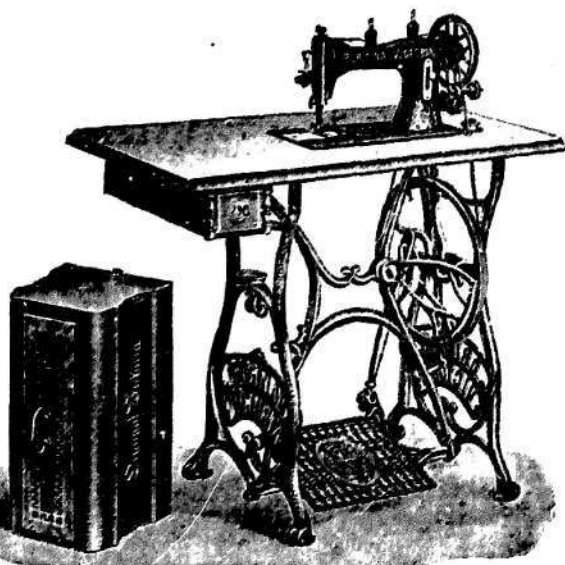
Original-Viktoria stroji delajo se po 15-letni uporabi brezšumno.

Original-Viktoria stroji so neprekoaljivi za domačo rabo in obrtne namene.

Original-Viktoria stroji so najpripravnejši za umetno vezenje (rekamiranje). Trdka stavi na razpolago strankam učiteljico, ki poučuje brezplačno.

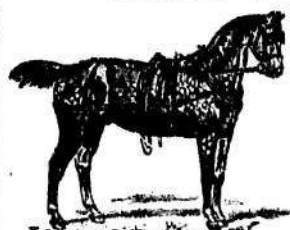
Original-Viktoria stroji so najboljše izdelke vseh dosedaj obstoječih tovarn. Za vsak stroj jamčiva 10 let. Nikdo naj ne zamudi prilike ogledat si pred nakupom „Original-Viktoria“ stroje.

Edina zaloga „Original-Viktoria“ strojev in drugih šivalnih strojev, dvokoles „Fuchs“, orodja, municije in vseh lovskih priprav pri trdki

KERŠEVANI & ČUK - GORICA
Stolni trg št. 9 (Piazza Duomo)
Lastna delavnica in popravilnica RIVA CASTELLO št. 4.

Ivan Kravos
na Kornu št. 11. GORICA na Kornu št. 11
sedlarska delavnica

in zaloga različnih konjskih vpreg za lahko ali pa težko vožnjo; dalje ima v zalogi različne konjske potrebščine, potovalne potrebščine kakor: kovčge, torbice, denarnice, listnice itd. — Izvršuje in sprejma v popravilo različne koleselne in kočije.

Popravila se izvršujejo točno.

Cene zmerne.

Žene!

Ako trpite na strjenju krvi in na podobnih boleznih, tedaj pišite na P. Ziervas-a Kalk 244 pri Kolnu ob Reni.

Nekatera od sto in sto zahvalnih pisem:

„Gospa B. iz W. piše: Lepa hvala! Vaše sredstvo je učinkovalo že 5. dan“.

Gospa L. v M. piše: „Priporočala bom vsakomu Vaše izvršno sredstvo ter ne bom sama nikoli brez njega“.

Arhitekt S. v M. piše: „Za izbrano postrežbo se zahvaljujem. Pri moji ženi je Vaše sredstvo že po 3-dnevni rabi brez bolečin učinkovalo“.

Proti pošiljavi 1 marke nemške veljave (tudi v znakah) pošljem knjigo: „Motenje perijode“ spisal dr. Med. Levis. — Pojasnila brezplačno.

Za odgovor naj se priloži znak.

GORICA.

GORICA.

Narodno podjetje. Hotel „Pri Zlatem Jelenu“.

V središču mesta. Ob glavni ulici z državnega kolodvora. Zbirališče trgovskega sveta in gorških Slovencev. — Nad 30 sob za tuje od K 1-20 višje. Velik vrt z verando. Stekleni salon s teraso. Velik jedilni salon. Več sob za klube in sklenjene družbe. Kegljišče. — Točarna z običajnimi gostilniškimi cenami za jedi in pijače. — Domača in tuja vina. — Plzejsko in pilsensko pivo. — Cene jako zmerne. — Postrežba pod novo upravo skrbna in točna.

Št. 558

1. 1908.

Razpisuje se služba občinskega tajnika v Bovcu

z letno plačo 1320 kron. Prošilec je dokazati, da so sposobni za tajniško poslovanje in da so v govoru in pisavi zmožni slovenščine in nemščine; želi se, da razumejo tudi italijanščino. — Prošnje z vsemi potrebnimi dokazili, med katerimi tudi o dosedanjem službovanju, starosti, нравnem vedenju, je predložiti do 20. maja t. l. podpisane županstvu, katero daja na zahtevo podrobnejša pojasnila o službenih pogojih.

Župan: A. A. Mlekuš l. r.

C. kr.

dvorni založniki

CHRISTOFLE & Co Namizno orodje in posodje vseh vrst.

Priznana težko posrebrnjena najlepše forme.

Kompletne kasete namiznega orodja, posodja za ormake, kavo, čaj, namizni podstavki, umetni izdelki.

Jedino nadomestilo pravega srebra.

Posebni izdelki za hotele, restavracije in kavarne, kakor tudi pensijone gospodinjstvo itd.

Christofle & Co. Dunaj I. Operaring 5 (Heinrichshof).

Ilustrovan cenik na zahtevanje. — V vseh mestih zastopano po prekupeh. — Kot jamstvo svoje izvirnosti imajo naši izdelki svojo tovarniško znamko in ime Christofle.

„Goriška ljudska posojilnica“

vpisana zadruga z omejenim jamstvom.

(V lastni hiši, Gosposka ulica št. 7, I. nadst.) — Telefon št. 79.

Račun pošte hranilnice št. 837.315.

V skupni seji načelstva in nadzorstva z dne 5. decembra 1907. se je določilo:

Hranilne vloge se obrestujejo po 4%, %. Stalne večje vloge z enoletno odpovedjo po dogovoru. Rentni davek plačuje posojilnica sama.

Hranilne vloge se sprejemajo od vsakogar.

Posojila se dajejo zadrugnikom na vknjižbo po 6%, na varščino ali zastave in na menjice po 6%, %; za čas donarne draginje 1/2% višje.

Glavni deleži se obrestujejo koncem leta 1907. s 6%.

Stanje 31. dec. 1907: Zadrugnikov 1867 z deleži v znesku 99.684 kron. — Hranilne vloge: 1.706.550-77. — Posojila: 1.609.186-77. — Reservni zaklad: 85.954-35. — Vrednost hiš: 112.328-.